Polski Język Migowy językiem urzędowym?

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: czwartek, 11, czerwiec 2026 08:12
Tomasz Smaś
Odsłony: 483

Czy Polski Język Migowy powinien zostać uznany za język urzędowy? To pytanie może w najbliższym czasie wybrzmieć w debacie publicznej za sprawą inicjatywy podjętej przez Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych. Organizacja zwróciła się do Prezydenta RP z petycją dotyczącą zmiany Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i nadania Polskiemu Językowi Migowemu (PJM) szczególnego statusu prawnego.

Petycja została złożona 2 marca 2026 roku. Jej autorzy postulują rozpoczęcie procedury nowelizacji Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku poprzez dodanie nowego ustępu do art. 27. Obecnie przepis ten stanowi, że językiem urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski. Wnioskodawcy proponują uzupełnienie go o zapis odnoszący się do Polskiego Języka Migowego.

Zdaniem przedstawicieli Stowarzyszenia Polski Instytut Praw Głuchych proponowana zmiana miałaby charakter nie tylko symboliczny, ale również ustrojowy. Jej celem jest konstytucjonalizacja statusu PJM, czyli nadanie mu rangi gwarantowanej przez ustawę zasadniczą. W praktyce oznaczałoby to formalne uznanie Polskiego Języka Migowego za język urzędowy społeczności Głuchych w Polsce.

Autorzy petycji podkreślają, że PJM nie jest jedynie narzędziem komunikacji, lecz pełnoprawnym językiem naturalnym posiadającym własną gramatykę, składnię i kulturę. Dla wielu osób Głuchych jest pierwszym językiem, za pomocą którego poznają świat, budują swoją tożsamość i uczestniczą w życiu społecznym. W ich ocenie obecne regulacje prawne nie odzwierciedlają w pełni znaczenia, jakie Polski Język Migowy odgrywa dla społeczności Głuchych.

Proponowana nowelizacja zakłada również objęcie PJM szczególną ochroną jako elementu narodowego dziedzictwa kulturowego. Byłoby to uznanie wieloletniego dorobku kulturowego środowiska osób Głuchych oraz podkreślenie znaczenia języka migowego jako części polskiego dziedzictwa.

Sprawa może mieć daleko idące konsekwencje dla polityki państwa wobec osób Głuchych. Nadanie PJM rangi konstytucyjnej mogłoby w przyszłości wpływać na rozwój usług tłumaczeniowych, edukacji dwujęzycznej, dostępności instytucji publicznych czy ochrony praw językowych obywateli. Jednocześnie byłby to ważny sygnał uznania dla społeczności Głuchych jako grupy językowo-kulturowej, a nie wyłącznie osób z niepełnosprawnością słuchu.

W wielu krajach na świecie języki migowe zyskały już szczególną ochronę prawną. W ostatnich latach coraz częściej podkreśla się, że dostęp do własnego języka jest jednym z podstawowych praw człowieka, a jego gwarancje powinny obejmować także osoby posługujące się językami migowymi.

Na obecnym etapie petycja została skierowana do Prezydenta RP. Ewentualna zmiana Konstytucji wymagałaby jednak przejścia pełnej procedury legislacyjnej, w tym uzyskania odpowiedniego poparcia parlamentarnego. Niezależnie od dalszych losów inicjatywy, już dziś zwraca ona uwagę na kwestie praw językowych osób Głuchych i miejsce Polskiego Języka Migowego w polskim porządku prawnym.

Pełna treść petycji wraz ze szczegółami dotyczącymi jej złożenia jest dostępna na oficjalnej stronie Prezydenta RP pod poniższym adresem: www.prezydent.pl. Dokument zawiera szczegółowe uzasadnienie proponowanych zmian oraz argumenty przemawiające za konstytucyjnym uznaniem Polskiego Języka Migowego.

Źródło: niepelnosprawni.pl

Phoca PDF